

Lezing Wanda Dondorp over 'Getekend lot'

HEEMSTEDÉ - Naar aanleiding van de drukbezochte boekpresentatie van zaterdag 1 juli gaf Wanda Dondorp afgelopen woensdag 12 juli een lezing over haar boek 'Getekend lot, Kinderen in de Japanse interneringskampen en de Tekenanalyse' bij Boekhandel Blokker in Heemstede. "Na afloop van de boekpresentatie kregen we zoveel reacties dat we besloten om Wanda uit te nodigen voor een lezing", legt Arno Koek van Boekhandel Blokker uit. De lezing is vooral bedoeld om een toelichting te geven op de Tekenanalyse, een middel die voortkomt uit de theorie van de psychoanalyse. Tijdens de lezing gebruikt Dondorp tekeningen uit haar boek om het verhaal te verduidelijken.

door Christa Warmerdam

"Tijdens het maken van tekeningen kunnen reacties en gevoelens opborrelen", legt Dondorp uit. Ze gebruikt een afbeelding van een ijsberg als metafoor van wat buiten het zicht onderhuids kan spelen bij mensen. Dondorp: "De herinnering die getekend wordt is een deels bewuste, deels onbewuste projectie uit de wereld van de tekenaar. In de Tekenanalyse is gebleken dat de tekeningen informatie bevatten over zowel secundaire als primaire processen, en dat in deze oneigenlijke scheiding bewuste en onbewuste affecten en tegenstellingen betekenisvol en nauw met elkaar zijn verweven." Dondorp legt uit

Wandorp was te gast bij Boekhandel Blokker (Foto: Christa Warmerdam).

dat iemand die in therapie gaat, wel wil dat zijn klachten verminderen, maar eigenlijk niet wil veranderen. "Een tekening kan inconsistenties laten zien. Deze onlogische zaken komen voort uit de angst dat het tekenen van de herinnering onbalans zou kunnen veroorzaken. De pijnlijke herinnering is niet voor niets weggedrukt c.q. verborgen." Ze noemt een paar van de mogelijke inconsistenties die in tekeningen voorkomen: "Hetzelfde object twee keer afbeelden, lichaamsproporties die niet in verhouding zijn, het beeld niet vanuit één maar vanuit meerdere perspectieven tekenen of geen of nauwelijks kleur in de tekening gebruiken of slechts enkele gekleurde objecten." In de behandeling kan het praten over de tekeningen leiden tot het opheffen van het geheim dat de tekenaar in eerste instantie probeerde te verbergen. En dat kan weer helpen bij de therapie. Zo bevrijden ze zichzelf van hun lot.

Boek

In 'Getekend lot' vertellen twee toenmalig kinderen, Berthe Korvinus en Erik Rambaldo, wat zij meegemaakt hebben in Japanse interneringskampen. Toen na de Tweede Wereldoorlog kinderen, die hadden vastgezet in Japanse interneringskampen terugkeerden naar Europa, dacht niemand dat

ze getraumatiseerd zouden zijn. Maar ze hadden alles als een spons in zich opgenomen. In de families werd er nauwelijks over deze tijd gesproken, terwijl het gebeuren diepe sporen heeft achtergelaten. Ze vertellen er niet alleen over, ze tekenen er ook over: 'Getekend lot, Kinderen in de Japanse interneringskampen en de Tekenanalyse' laat zien hoe traumatische ervaringen bespreekbaar kunnen worden gemaakt door middel van tekeningen. Het boek is verkrijgbaar bij Boekhandel Blokker, Binnenweg 138, Heemstede. ●